

המציפה

עתו שבועי

לכר עניני דחיים, לספרות ולמדעים ולכל עניני היהודים.

יוצא ראור בכל ערב שבת

מחיר החתימה על המצפה עם ההוספה הספרותית החדשית רמת המצפה:

באוסטריא-אונגריא:
לשנה 7 כתרין
לחצי שנה 3.50
רביע 1.75

באשכנז:
לשנה 8 כתרין
ביתר הארצות:
לשנה 9 כתרין — 9.50 פראנק.

על המצפה בלי ההוספה הספרותית אין לחתום.
אין הנחה מהמחיר.

מחיר מודעות או הזכרות לנפטרים לפי גדל השטח
כרבת מ"ט חצי הכתר בראש הגליון
שנ בתרים.
גליון בודד 12 הלר.
המשנה מקומו עליו להודיענו מיר לא
רק שם מקומו החדש, ב"א גם שם
מקומו הקודם.
קאנטא של פאסטשעק נימר 76.918
האדרסה לבית המערכת ולאדמיניסטריציה
„HAMICPE“
ul. Sw. Sebastjana 32. Kraków.
(כחין לארץ להוסיף: Oesterreich.)

Kraków, 12 Czerwca 1908.

גליון כ"ד

קראקא י"ג סיון פ' נשא הרס"ה.

מכתב אל העורך.*

אל אחי לדעה מר ש. מ. לור. — שלום!

אחיי! הרשני נא להביע לך את רגשי צערי העמוק ואת תמוהי הנורא על הענש, ששופטיך נתנו עליך כריבך את הורביין. גם את הבתן הגדול שמעשיו היו סתומים ובלבו לא היה כלום, השביעו זקני בית דין, שמה יש בלבו צד מינות. ואתה על סמך מאמרי דורביין לבד היב היית להשיד אותו במה שהשדתהו ולטפול עליו את העון אשר טפלת. האיש אשר יהטא אל הקהל אין דנין אותו

(* אמרתי בתחלה, שלא להרבות עוד בדברים על הענין הזה ולפרסם רק מחאות הצבור על חמר הענש ועל היחס דמוור של ביה"ד אלו, כאלו אנכי הייתי כוגד ואיש ויבי נכור לאומי, אביר המפלגה הציונית. כי הלא סוף סוף לא היה הענש רק על אשר לא יכולת להוכיח בעדים ובראייה את יחס הורוויץ אל המייסוד האנגלי, אבל המעשים המכוערים, שהוכיח המשפט, יש בהם די לטחוס פיות הציונים-המתבוללים, הדורשים בעתונים ציונים את כמול היהדות בשם "חרות המחשבה". אולם אחרי שהממונים על העתון הרשמי העברי של המפלגה הציונית גלו דעתם כגאווה וכוונת רעות נצחון, כי דאו בתוצאות המשפט היתר לפרסם נגד להבא מאמרים כאלה, כאלו לא גלה עורך המצפה כלום בכיה"ד, כאלו באמת בדיות הכל מולבני בודון — אין אני רשאי לשקוט ואפרסם עכ"פ חלק ממאמרי ההתמרמרות והערעור, שנשלחו אלי, מכלי שדרשתו, על מעשי אפטרופסי הלאומית והספרות. הכותב הנכחי, הפילוסוף, ההוגה החפשי והפסיכולוג הירוע, מחבר ספרו "מהות המוסר" ו"מהות היהדות", בודאי מוטחה לענין זה. לא נתן לדספטיסיסמוס ולטרור לשלוט כנו.

להב האור, שהרהיבך לקנא לעמך ולהקימך לצאת המערכה!

ושופטיך ידעו, כי לא ידעת את הורביין ולא הפכתם בהררה אחת. ולכם ידע, כי עשרו של הורביין הגין עליו, להטהירו בעיני רבים. ואפילו אלו, שבסתר לבם הגו נכאים על דרביין, והודו, כי גלו הוא כמעגלותיו (בה' סוקלוב) לא הלו, כב"ו, לסבול אותו ולא נמנעו לתרץ שהוא רק — אורייניאל! (ובכן?! הרשות בידינו לשתוק כשהוא מויק לרבים!?) שהוא איש תם, ואותו רק להפתיע (לעשות לו צחוק להנאתו!) בשאלות, שאין תשובתן מצויה בצדן. ובכן, גם אלו, המעולים שבנו, סבלו אותו, כמו שסובלין את אותו הליץ, המכדה את הבריות, שהיה נמצא בהצרות המלכים והשרים (ולוקסוס כזה בודאי נאה לנו! עליוס שבמותנו — שאין חסר לנו בעולמנו כלום!) ושרשות היתה נתונה לו להבוות את כל בלענו ולהראות על מומיו, בין שישנם ובין שאינם בו. — ואתה, שלא עברת על דעתך ועל דעת עמך האמלל, ועיניך לא הוכו בסנורים לנגה הכסף הנוצין; אתה שהקשית את לבך להוציא אר כאבו הנורא ולהוקיעו נגד השמש, והיית עשוי לבלי חת, כי קנאת עמך והרפתו אבלתך, — הנך בן ענוש? ותחת הכבוד והחכה, אשר רכשת לך באמת וכצדקה — מיסרים אותך על "רעתך"? לכן אל נא לך להסתר בכאבך, ואל לדחות מעל פניך את אלה שלכם כואב עליהם ודואג כם, ואין בהם רוח להסתר כמסתרים ולהתאפק

פיליטון.

הבת המזורה.

(תמונה מחיי ההוה ברוסיא.)

היתה השעה החמישית בבקר כשהתעוררה רחל משנתה. בחדר שרר חצי אפל, כי המסך האדום, שהיה פרוש על פני החלון, לא נתן לקוי האור הרפים להודוד החדרה. אחוזה בחבלי השנה נגשה אל האשנב הקמץ והציצה מבעדו אל השמים המעננים קצת, אחרי כן חככה את עיניה המרוטות ושלחה מכט הועה אל אישה, שישן לו במטה אצל הכתל שכנגדה; משם העבירה את מכטה על פני החדר, שעל מערכת רהיטיו שבוע חותם של עניות ובסקרנות מיוחדת הסתכלה בו, כאלו בפעם הראשונה תראהו. ובתוך הדומיה הכבדה והמעיקה, ששררה בחדר, נשמעה אנחה מרה, רחל נודעוזה והתכווננה בפני בעלה, אך הלז ישן לו במנוחה. אז הבינה, כי האנחה התפרצה מלכה מאליה — שלא במתבון — והתעמקה בהרהורים.

על הכתל שלנכח מטהה הלוייה המונת שרה'לי בתה. יפה היא שרה כשחר, עיניה כחולות ומלאות רוך ועדן ובעדן משתקפת נשמה זכה ותמימה, ובהביטה אל תמונת בתה יחידתה, נזכרת היא בהרבה פרטים מחיי שרה'לי כשהיתה עדיין ילדה רכה בשנים.

ועוד הפעם מתפרצת אנחה כבדה מעמך לבנה... שרה'לי... ילדתי... נשמתי...
"מה יהיה עתה", לוחשות שפתיה הכחלהלות, כהסיפה להביט על המונת בתה. והיא ניכרת: שרה היא בת חמש עשרה שנה, כבר פטיה את מורה, שהטיף לה לקח בלמודים הכוללים, היא כבר רבשה לה את הידיעות הדרושות. היא בעלת כשרונות מצוינים ובכר הקדימה בהשכלתה את חברותיה הגדולות ממנה בשנים, יפה וחכמה היא, ומפתחה לא לפי ערך שנותיה; את אמה תאהב אהבה עזה, ובכל זאת מרגישה רחל, שבהה מתרחקת מאתה ומיום ליום היא מתנכרת אליה יותר ויותר. עוברים שבועות, חדשים, ושרה באה'רק לעתים רחוקות בדברים עם אמה, כי על אדות מה תשוחח אתה? הן היא סללה לה נתיב חדש, שאמה לא ידעה אותו מעולם, בעצב רב רואה רחל את השנויים הכבירים, שנעשו כהליכות בתה ולכה מתפלץ מכאב, אך היא מחניקה בקרבה את צערה ומחשה. עוברת עוד שנה ושרה נוסעת לווארשא להתלמד שם, היא חפצה להשתלם בידועותיה וכיחד עם זה להשהתרר מאפטרופותם של הוריה, שואפת היא לעמד כרשות עצמה ולעבד לטובת האנושיות; רחל מתרפחת יבוכה מאין הפוגיה, קשה לה להסיד מעל בתה יחידתה ואיזו מחשבה איומה מתחילה לענותה ולהפחידה. אך מה לה לעשות? שרה עומדת על דעתה, כי מוכרחת היא לנסוע. ורחל כבר מנוסה למדי ויודעת היטב,

שרה עומדת בדבורה המיר, ובודאי תוציא אל הפעל גם עתה חפצה, וזולה זו האם היא, האשה החלשה, תניה מבשולים על דרכה? לוא היה האב כביתו, אולי עלתה בידו לפעול עליה, שהשאר בכיהה, אם כי גם הוא אינו מצטין ברוח אנרגי מיוחד, וכששרה מתקשת ואומרת "מוברחת הנני", אז ימהר למלאות דרישתה לאלתר. אך בין כה וכה ובעלה אינו בכיתו, גר ברחוק מקום, ושרוד הדיר בעסקיו ורק לימות החג שב הביתה, והאם המפשית משתדלה יותר מכפי בחה ומקבצה את הסכום הדרוש לנסיעת בתה, ואחרי ניגעה רכה וככיה בלתי נפסקת במשך ימים אחדים הנין נפרדות זו מעל זו.

שרה בווארשא. ככל שבוע ושבווע היא פוקדת את אמה בכבתיה, המביעים אהבה והתמכרות נאמנה אליה, היא מספרת לה כפורטרוש ע"ד אופן לכמדה, מסיחה עמה על כל הוויות העולם על דבר הרבולוציה ובני העירות הנכחדות ההולכים כחשך ואינם נהנים מזיו החפש... ביחוד היא מדברת על דבד נאוני האנושית "מרקס ופרודון"... ופתאם הניע השמועה לאזני רחל — כי שרה בתה נפלה בידי פקידי הבולשה, שהושיכוה במאסר!...

מכתב מאשכנז

פרנקפורט. לפני איזו ימים שהה כעירנו הרב ד"ר יוסף זליגר בדבר התיסדות ביה"ספר "החכמוני" בירושלים. ה"מורחי" פה קרא לאספה, שבה נשא הד"ר זליגר נאום ע"ד מצב בתי-הספר בא"י. הפרופסור ווייל ישב בראש. הנאום מתח חיט של בקרת על כל בתי-הספר שם, שבהם השפה העברית אינה תופסת מקום בראש והאר כצבעים כהים את בתי הספר של החברה כ"ח, שמתאמצים כם להפריע את הרחבת שפת עבר ומכימים עליה כעל אבר ירה. שפת עבר, אמר הנאום, צריכה להיות שפת הלמיד והדבור ואז הבה שרשיה לא לבד בא"י, כי אם ככל ארצות הקדם, כי למוד השפות האירופיות מוזק כמדה ידועה, שגורם את ההגרה לחו"ל. הנמנמיה העברית ביפי אינה ממלאת לנו את מבוקשהנו, כי ראשית התחך את הילדים ברות חפשי ותנהגם ע"י זה לאי-הדות ומלבד זה עורגה מצער מהיות מוסר רוחני לכל א"י. הנאום הראה על הנחיצות של מרכז רוחני, שבו יתאחדו הכחות הרוחניים למבצר חזק נגד הנזמים וההשפעות המזיקות הנקלטות מכחוץ, ושבלתו במעט א"א לנו להאר את קיום היהדות כעתיד. אם לא עלתה בדינו עד עתה ליצור מוסר בזה בחו"ל, לכן עלינו להשתדל בכל מאמצינו בעד יצירת המוסר בא"י. החרדים במערכ אירפה ישימו נא לב לזה, כי בהרמת הדת עוד לא מלאו את כל חובתם ליהדות. הנאום קרא אליהם כמו שקרא ר"י בן זבאי, אחרי התמוטטות מלכות ישראל, כחפצו שהיהדות תחזיק מעמד לעתיד: "הנו לנו יבנה והבמיה" — אח"י החלו הוכוזים, שבם השתתפו הפרופ' ד"ר זולצבאך, הד"ר פייכט-זואנגער והד"ר הורוויץ (כנו של הרכ דבאן). מצויינים כמינם המה דברי האחרון, כתחלה ברר, שהיא אינו ציוני, אך בכ"י נמל רשות לדבר יען מצא, שהד"ר זליגר בתור מבקר אינו בקי בהענין, שאותו רצה לבקר. ברכים פעומים וקלי-הערך רצה הנאום לסתור הרצאתו המענינת של זליגר. הד"ר הורוויץ — אף שהיא חרד ככיכול — נראה לו כאי-אפשרות להיות איש נאור וחכם ולדבר רק עכרית. אך הד"ר זליגר השיבו מיד כהונן ורחח מענותיו. היו"ר הורה להנאום על נאומו, שהצטיין כהכנו ובחמרו הקולמיר-הסמורי וחוח דעתו נגד יצירת האוניברסיטה שהוצאותיה תהינה מרובות מתועלתה. אך כדכרים חמיסי-האר את נחיצות בית הספר של הד"ר זליגר, ששפה הלמיד היא כעברית ומכוון כרוחו לרוח היהדות המוסרית. ופנה אל הנאספים, שיתמכו בכית ספר הזה כפי יכלתם, אשר-חסרונו מורגש זה כבר בין שדרות החרדים. רכרוי מצאו הד גדול כלכ השומעים. — מזה נראה, שגם החרדים באו כבר לידי ההכרה, שהשפה העברית היא שפה חיה וצריכה להיות שפת הלמיד לכה"פ בא"י. א. פעלדמאן.

מכתב מארץ ישראל

ירושלים. כא-כח ח' יק"א וכי"ח בארצנו מר אנטבי קנה עתה קרקע בן שלשים אלף אמה סמך לעירנו, לכנות עליו שכונה חדשה בעד פועלים מכני עמנו לזכרון להרה"ג ר' צדיק כהן ז"ל ראש הרבנים בצרפת, אשר עמל ועבד הרבה המשך ימי רכנותו למוכת בני עמנו וארצנו והיה השתדלן למוכת אחיו אצל הממשלה ובבית רותשילדר. ע"כ החליטו לקרוא לשכונה בשם "שכינת רכי צדוק כהן". כמקום ההיא קנו גם אחרים מכני עמנו כמאה ושלשים אלף אמה קרקע, לכנות שם בתים. כה זכיני לראות כענינו את בנין ירושלים, איך היא הולכת וגדלה ומשתרעת לכל עבר בידי שבי הגולה. — החברה "כנסת ישראל", שמטרתה לבנות בתי מעון לעניים מכולל אשכנז פה, קנו עוד נחלה גדולה ויפה, לכנות עליה מאה בתים לדירה ולכל צרכי הרבים. עשרת אלפים מניות הוציאי, כל אחת כה"פ פרנק. כל עבודה הבנין

בגורל כל אחד בבית אחד, לדור בו כל ימי חייו. והרשות כיר הזוכה למסור זכותו לכל מן שירצה או להקרישי. ראוי שירכו בני עמנו לקנות את המניות האלה למוכת עמנו וארצנו.

"בגור ציון". כליל ל"ג בעמר התאספו קהל גדול מנכבדי עירנו לנשף, שערכה הח' הזאת כנגינה, לזמרה ולספרות ב"גיה העס". חמדה כן יהודה עורכת ה"השקפה", ד"ר מאיה ומר קרניאל נאמו נאומים עברים וספרו כשבח הנגינה והזמרה וזכרו את התועלת הרבה אשר כחברה הזאת. — כיום ל"ג בעמר כא קהל גדול מאד, אנשים, נשים וטף אל הככר מקום קבר שמצוץ הצריק כדכר שנת בשנה. רכים התפללו שם והדליקו שמן כמערה. שומרים ואנשי צכא השגיחו על הסררים והכל עבר כשלוס. שם התאחדו כל המפלגות ושלוס אמת ביניהם. זקנים וזקנות, חסידים ויראים עמדו והתפללו וככו, אנשים זמרו "בר יוחאי", ובחורים ובתולות זמרו שירה חדשה עכרית ותלמידו כתי הספר שרו שירים עכרים ואחרות ושלוס שררה בין כל הכתות הדור הישן והדור החדש נפנשו וכלם דרשו איש כשלוס רעהו.

ביום ההוא ל"ג בעמר הוחג בכית "כצלא" החג השנתי. בו כיום נפתחה התערוכה השניה של מלאכת הפית ההוא, ובאו שמה השירים הקינסילים של ממשלות אשכנז רוסיא ושכדים עם בני כיתם. גם שרי ממשלת טורקיא באו וראש בית מועצת עירנו ופקיד הקינסול האמריקני ומשפחות רבות ונכבדות מכל רערות והדהות הישנות אשר בירושלים. כלם היו שבעים רצון ממראה עיניהם. הארחים הנכבדים נתכבדו כמנדנות וכמתקנים ובין שמפניה ובשכר וטי לימין וציגרות וכי. הארחים הביעו תורתם והכרתם למפילי "כצלא" וכרכו את המנהלים, שיצליחו להגדיל את התעשיה והמסחר בארצנו. כליל י"ט אייר נדלקו פנסים ומאורות, שנשלתו ממועצת העיר והאירו את כל החצרות והגנות, הפרופסור ש"ץ, מר יהושע כרזיל, ד"ר בן משה ומר שיינקין נאמו נאומים עכרים יפים וספרו בשבח המוסד "כצלא" ובהתעלה היוצאה ממנו לכל יושבי ארצנו. ככל ימי התערוכה היה בית "כצלא" מקשט ברנלי מירקיא וכרגלי אשכנז. הדר שתי התערוכות הראשיות ישרא לזכרון עולם ולהפארת לכני עמנו. מנדל קרמר.

מחרוב ומרחוק

שונות. כבודפסט היה כימים האלה כנגרם של הרועים ככטול הדועל מכל הארצות. מלחמת השנים היא שריד מימי החשך ולא כשום דת יסודה אלא באמינה תפלה. ע"כ גם הנוצרים האדוקים וגם הכופרים הקיצונים כהסוציאליים מתאמצים לכטל את המנהג הפראי הזה. כמניסטריום לצי המלחמה כרוסיא נגלתה גנבה. פסידים גבו את הפקדונות של פקידי הצי, שנהרגו כמלחמה. ראש החשודים גנכ כחצי מיליון רובל וזכר. — משפט מכיאי הבמכות מסריבא למונשינגרא נגמר. הוכרר הדבר, כי בידעת ממשלת סרכיא נעשה הגניון להמית את נסך מונשינגרא ולחבר את שתי הארצות הסרכיות לממלכה אחת ולספח גם את כסניא אליהן; כי האנשים ההם עצמם הסיתו את יושבי כסניא למרוד כאוסטריא. — כמסדון התרכו מחנות רועחים סרכים, המחריכים את יושבי הבולגרים. — באנגליא הצליחו לעשות אבנים טובות שונות, שאין להכדילן כמאומה מאמתיות. — ככלטימור כאמריקה נתקלו ענלות אלקטריות זו כזו כחוץ ונהרגו יותר מעזרה אנשים. — כוויין פרצה איש בבית חרשת כלי צעלילואד, י"ח נפש אדם נשרפו היים ורכים נצרכו. החמר הזה הוא קל לשרפה כנפדית וזפת ולפעמים הוא נדלק מעצמו וכי"ז אין אוסרים אותו למלאכה. — בכחירות לוער המדינה כפרוסיא נכחרו כפעם הראשונה סוציאליים שכעה אנשים, למרות צמצום זכות הכחירה בשלשה מעמדות. — כיום וי"ש זי עיכר בחוצות וויין המחנה הנחדר. שנערך לכבוד הג הויכל, שיכיל גרודים ומחזות היסטוריים

וגרודי חוגנים מכל העמים היושבים היום ככל מדינות אוסטריא. ככל החוצות ההם נכנו שורות ספסלים זו למעלה מזו וכל מישב נמכר כסכומים גדולים מאד. הלון או יציע בחוצית ההם נשכר כאלפי כתר. — כמדינות קנזס וכפרסקה כאמריקה התחוללה רוח סערה. שהרסה בתים והשחיתה כל מעשי ידי אדם, עשורת נפש אדם נהרגו. — הדוטא הרוסית דחזה הצעת הממשלה לקצוב י"א מיליון רובל לכנין ספינות מלחמה. — כמדריד כירת ספרד נתפשו הרמאים, שהיו רגילים לשלוח מכתבים אל כל הארצות, כי אוצר צפון להם וכפשו מאת התמימים לשלוח להם כסף לישותפות. — המרידה על האי החפשי סאמיס שקמה. ממשלת טורקיא הצליחה להשיב את הנסך על כנו כלי עזרת זרים וראשי המורדים נטלשו.

ועד הבקרת של החלוקה. כשכוע הכא יסע לא"י הועד, שנתמנה מאת אספת הרבנים כווישניא. לכבר את מעשה החלוקה של מעות רמבה"ג מכולל גליציא. הישנה הוער את סדר החלוקה, שיהיה כאמת למוכת העניים אורק למראית עיני יוציא כסף מהיין הדלים, לפחות עוד יותר את פתם הדל? זאת יורונו הימים הבאים. נסוה שהאנשים יגיעו סוף סוף לידי הכרה, כי כזמן הזה, שאור חדש מאיר על ציון, אור התרבות והמעשה אין להתנהג עוד ככסף הדש כמו שהתנהגו לפנים. כימים שנחשבה ארץ קדשנו רק כשדה כפרות וישתדכו בעצמם לעשות תקונים.

תקות ישי"א. ישראל זנגביל כמכתבו אל המיליונר שפילמן כאמריקה מזפאר, כי ככלות השנה הזאת תכטל תכנית ישי"א צורה של מעשה ממש. "לא היה כחיסטוריא. אומר זנגביל, הנע של נחיצות ארץ ליחודים כמו עכשו. העתיד כרוסיא שחור; לישי"א לעבוד עתה או לעולם לא נעבוד וניצוצי אור מתחזקים להתראות על פני האופק, נראה מה יהיו הלומותיו.

בהים של היהודים באונגריין בסבנה. לפי החוק החדש ע"ד כה"ס באונגריין, שיעצא בימים האלה, אסור גם לב"ס ישל יחידים ושכ סהלות לקבל שכר למוד כער שכר הלמוד תשלם הממשלה מ"ז כתר לישנה מכל תלמיד. ולפי שברור הוא, כי ככים שר יהודים שיש בהם גם מורים עכרים, לא יספיק דסך הזה, יאכדו כמה כ"ס אפשרות סיוטס אם לא יהיו רשאים לכטל שכר למוד.

אספת רבנים כפמריקוב. נרשות ממשלת רוסיא היתה כפטריוטכ אספת רבנים מכל הפלך, להועץ על תפונים כחי הצבור. כסרת חדה נמתחה על החנוך היהודי הישן, על כסף החלוקה הנקבץ והנעלם כלי חשבון. החלטו ההחלטות האכה (א) ככדי לתקן את החנוך ואת מרות היהודים על הרבנים להשיג זכות להשניה (1) על הלמוד כחדרים וכבים; (2) על השוחטים ועל הכעבים; (3) על סופרי סתים ועל הסחחים כתשמישי כרושיה; (4) על הוצאת ספרים חרשים, שיוכלו להזמין לדין בערכאות את המוציא ספר המנדף דת ישראל או המביא נזכ לה. על הממשלה לכטל את כל החקים המונעים את היהודים משמירת דתם, אין לזמין יהודי לדין כשבת ויו"ט ואין לכני יהודים לכתיב כשבת כב"ס (מה יאמ' הצדיק מכלו?) (ג) למועצת הקהלות יכחרו רק המשלמים מס הסהלה ולא יוכל איש להכחר רק בהסכמת הרב. (ד) להטבת מצב הרבנים יש ליסד אגודת הרבנים כתכנות מקימות. (ה) דבר "כנסת ישראל", שניסדה כוויילנא, נכסר לועד לעירוק תכנות לאגודה מיוחדת לארץ פולין. ככל פלך יכחר ועד של חמשה רבנים, שיעסוק בעניני הדת וכי. הובעה נחיצת אספת רבנים מכל פולין כוואי-שא. להועץ כענין קביעת ועד הרבנים בתוך הממשלה.

חברים של מושלי וויין. קרושוואן הרומני היה כרוסיא ראש צנדי היהודים והיא תולכ את הפגרום הראשון כקישניב עי עלילת דס שכדה מלכו ואחריו כאו יתר הפגרוטות, שגם בהם היתה ידו כאמצע. העתון "כעס זשיזין" נכה את כל תועבותיו. הוא חשב המון אנשים ומוסרות, שגזק וגנב מידם סכומי כסף גדולים וכבה גם יהודים. אחרי הפגרום כקישניב נתן לו ראש

עוד מתנה בזאת נער פלהבה חצנו ממנו והביר את נכלותו והרחיקהו מעליו. ישמחו אדירי ויין בחכרם זה.

מענה לכסילים. באספה גדולה שר יהודים, שהיתה בפאריז וד"ר פסמניס רציא ע"ד העבודה בא"י. דרש גם הפרופסור הרוסי סר ליין, סוציאלי-רובולוציונר. לפניו דברו סוציאליים יהודים נגד הציונות והסבירו כי יותר מדי מטפלים בשאלת היהודים כי מצב האברים הרוסים גרוע ממצב היהודים. עד זה ענה הפרופסור סרליין: אני חוקר וחוקר בשאלת היהודים, אבל לא יבלתי לעסוק בה רק ב' או ג' שנים. אבל אתם היהודים חיבתכם להמדיש זה כל ימי חייכם. התעשו זאת? כלכם הנאספים פה הנכם יהודים ואף אחד מהם אין לו אף מושג קל משאלת לאומכם. אתם מדברים על-אדות האבר הרוסי הגוער, מה תוכיחו בזה? אמנם האבר הרוסי מת ברעב יען אין לו קרקע והעם היהודי מת יען אין לו ארץ. אתם מביאים דאיה, שבאמריקה לוחצים את החינאים; זהו מעשה לסתור. החינאים נלחצים באמריקה יען עזבו את ארצם וכאו לארץ זרה כמזכר היהודים כאשר יבא היום הגדול, אשר אחריו, שבו יתחקקו הסרסעות בין האברים. ויכאו היהודים ידירי וידרשו סרסע גם ליהודים. התדמו כי אתן להם? אף קרקע כרחב אצבע לא ישינו היהודים. תמיד תהיו יוצאים מן הכלל, תמיד יתרחקו מכם, כי זהו חוק טבעי, כי גרים אתם בארץ לא ככם.

התנכלות כנפש דרייפוס. ביום ד' שבוע שעבר הקימה ממשלת צרפת את החלטת הפרלמנט, להעביר את עצמות עמיל זולא, שנלחם בעד האמת כמשפט דרייפוס ולא זכה לראות בעיניו את הנצחון הנמור, משדה כבוד העם אל הפנטיאון, הוא מקום קבורת גדולי צרפת, שפעלו הרבה לתועלת ארץ מולדתם. אל קבר הכבוד בא נשיא צרפת וכך המניסטרס ונשיאי שני בתי מועצת הארץ וכל שרי הממשלה, וכל חיל הצבא החונה בפאריז נצב אצל הפנטיאון. בין הפרואים היו גם אלמנת זולא, שהזמינה מצדה את אלפרד דרייפוס. כאשר נגמרה הצרמוניה יצא הנשיא עם המניסטרס אל הצבא וכרנע ההוא קמה מהומה בהיכל, קול יריה נשמע וההמון הנחפז הושיע, כי ירו על הנשיא. השמועה נכזבה, כי לא על הנשיא ירו, כיאם על אלפרד דרייפוס. עורך עתון צבאי ושמו גריגורי רצה לנקום בממשלה על אשר עשתה כבוד לזולא ע"י הצבא. אשר זולא חלל כבודו, על כן ירה על היהודי דרייפוס, להראות, כי הסנאים הרוצים במלכות לא מחלו עוד על דרישותיהם והם נכונים בכל שעת הכשר לסוס ככלי נשק. לשב לקחת את הממשלה. הכדורים נחתו אל זרוע דרייפוס ואין אסון. אחיו ואשתו הוציאוהו מן הבית, בעוד שההמון התנפל על גריגורי להכותו. בפנים זכות דם ובכנדים נקרעים תפשתהו הפוליציא. אח"כ קמה מהומה, שמונים איש נתפשו ונאסרו.

היהודים בצבא. רוגלי דרישת הקנאים ברוסיא לפסול את היהודים מעבודת הצבא נענו שרי צבא רבים מחיל רוסיא, להעיד בגלוי מה שראו עיניהם במלחמת רוסיא ויפן, כי בכל חיל רוסיא אין גבורים ונאמנים כהיהודים. כלם מספרים גבורות נפלאות, שעשו אנשי צבא יהודים למען "ארצם" וגם השיגו רבים מהם אותות כבוד ומתנות נהלות. נזק גדול יהיה איפא אם לא יסבלו יהודים בצבא.

חלוצי סית. בדומברובא כפולן הרוסית נגנב ספר תורה מביהמ"ד, אח"כ נמצאו קרעים ממנו במקום לא שהוד.

משפט מסיתים. בלובלין נגמר דין אברים על הכותם יהודים אחרים והשחיתם רכושם. זה לא היה פגרום. המה הסיתו בחור יהודי ושמו אברהם גלרשטיין להמיר דתו והכפיתוהו, כי ישיג משרת פסיד רם. הבחור האמין להם והמיר דתו. מיד בנגדו בו המסיתים ועזבוהו לנפשן והיה חסר לחם. אז שב אל אביו, שקבלהו בזרועות פתוחות וחזר לדת אבותיו. נשמע המסיתים את הדבר. התנפלו על בית היהודי והחריבוהו והכו את היהודים הדרים בכית מכות רצה. גלרשטיין הזקן וכנו נמלטו והמה דרסו אחריהם ומצאו את הזקן והכוהו עד כדי להמית.

כ"ג אברים עמדו לדין וכלם יצאו ח'בים ונגזר דינם למאסר קשה משנים עד שמונה חדשים.

החרות. עשירי היהודים בעירוסיא מוהרחים לשבת במסומותיהם בקיץ, כי בשום מקום אור צח מחוץ לעיר אין מנחים אותם לגור.

בקרר הפלשים. ידוע שח' כ"ח שלחה אקס-פדיציא שנית לארץ כוש, לחקור על אדות נדחי ישראל הנפוצים שם וידועים בשם פלשים וקדמונינו מעו בהם לחשבם לעשרת השבטים. מנהל האקספדיציא הוא יהודי ספרדי ממיורקיא ושמו נחום. החברה ככלה ממנו מכתב, שבו היא כותב: בערב, בטרם יצאתי מעיר הממלכה של המלך מנליק, ללכת אל פנים הארץ, בקרוני שר החצר של המלך עם המתרגמן והדיעוני, כי המלך חצץ עוד לראות אותי ולברכני בטרם אצא לדרך. המלך קבלני כרב חבה ונתן לי מכתב תעודה מהום בחותמו וזו לשונו: "הארירה של שכמ יהודה הוא הגיבור. אני מנליק בחדר אלקים מלך המלכים ככוש. מר נחום והנלוה לו הד"ר עברלין כאו אל ארצי לראות ולהכית את הפלשים. הריני מודיע, כי רשות להם ללכת ככל אשר יחפצו בארצי לארבה ולרחבה ואיש לא יפריעם. ואתם כל נציבי מדינותי הדראנו בעדם ותעזרום בכל אשר ידרשו. תתנו להם אנשי חיל, ללוותם בדרךם, למען יעברו בארצי בשלום. אני פוקד עליכם וכן יקום". המלך נתן למר נחום אות כבוד ובנהו "פרש של חותם שלמה המלך". בסוף אמר: בריך בשמי את כל חברי החברה "בל ישראל חכרים" יאמור להם, כי אני מודה להם על התפלחה, שהם מהפללים בערי. לך וראה את אחיך הרחוקים, מנהגיהם וצרכיהם ושלה לי רשימה מכל אשר תראה וגם מכל החפצים העזיקים והזכרונות אשר המצא, אני אקרא דברך בענני. הנני מכרככם לדרככם ושלהו לי מלגים בהגיעכם בשלום למחוז חפצכם.

חרות. נחמיציע למד בביה"מ, כי אהבה החרות היא אחת מהמדות המשובחות. אחרי הלמוד לקח איזמל ועשה בכגרוו בקעים בקעים, נקבים נקבים. "ומה יאמר אביך?" שאלהו חברו. "אבי ירגו, אבל מצוה עליו, כי ראקציונר הוא ורורף בצע, כן אמר המורה על שונאי החרות, על חרותי לברות בגרי לא אמחול".

משרה הספרות והמדעים.

עצרת — חג השבועות.

(סוף)

ובשנעייין בדבר נמצא שבחגים נהגו שני מיני חרזות וקריאות. פריאה אחת קודם החגים: להודיע את זמנם ועת קביעתם, ופריאה שניה ביום החג עצמו. לקרוא לעם שיתאספו למקום הקדש. וע"ז נאמר בכל חג -מקרא קדש יהיה לכם", בלומר פריאה לעם שיתאספו ויתקבצו. — בחג השבועות, שלא היתה קריאה קודם החג, להודיע את עת קביעתו, כי הלא ידעו את זמנו וע"י ספירת ג' יום מיום הכאת העמר, נאמר "וסראתם בעצם היום הזה" — מקרא קדש יהיה לכם — מה שלא נאמר כליוון הזאת בשאר החגים. לפי שלא היתה כל פריאה לפני החג, לפי שכבר ידעו כלם את זמן החג היטב, רס הפריאה היתה בעצם החג. להודיע לעם, שהגיעה עת ההתאספות למקום הקדש. ויען שלא היתה הקריאה בחג השבועות "קריאת מועד" — להודיע את זמן קביעות החג (מקודם לזו), רס היתה הפריאה "קריאת עצרה", להתאסף, לכן כנו חז"ל את חג השבועות בשם "עצרת".

אופן ב' ג"ל לומר בזה: בכתוב נפראים "עצרת" יום שביעי של פסח (דברים ט"ז, ח') ויום השמיני של חג האסיף (ויקרא כ"ג, ל"ו) — במדבר כ"ט, ל"ה — נחמיה ח' י"ח — ד"ה"ב ז', ט') — ואני משער, כי בכל יום אחרון של כל חג היו מתקבצים באספה גדולה מאד, כי אותם הרחוקים, שכא היו יכולים לכוא לפעמים ביום הראשון של חג, באו ביום האחרון ואז היתה אספה גדולה לא רס בשביל דברים רתיים ומפדשיים בלבד, כי גם

בשביל דברים לאומיים ידועים. ואני מכין זה ממ"ש בדה"ב ז', ח', ט': ויעש שלמה את החג (חג הסכות) בעת ההיא שבעת ימים וכל ישראל עמו קהל גדול מאד וגו' — ויעשו ביום השמיני — עצרת, כי חנכת המזבח עשו שבעת ימים והחג שבעת ימים. בלומר עד הנה עסקו רס בדברים רישואליים ועצה התאספו בהמוניהם הרבים. לעסוק גם בענינים לאומיים מיוחדים. ויש להכין זה גם מלישון התורה ויקרא כ"ג, ל"ו: שבעת ימים תקייבו אשה לד' — ביום השמיני מקרא קודש יהיה לכם והקרכתם אשה לד' עצרת הוא וכו'. בלומר עד הנה היה רק לד' ועתה יהיה לד' וגם לכם כשביל עניניכם (ע' ביצה ט"ו ב') (וע' במדרש סוף פ' פינחס המזבח גם ברש"י על התורה: ביום השמיני עצרת בו', לפי שכל ימות הרגל הקריבו כנגד ע' אומות וגו' — פר אחד כנגד ישראל, התעכבו עוד מעט — קשה עלי פידתכם עכבו עוד יום אחד. משל למלך שעשה סעודה וכו'. וע' סוכה ג"ה ב').

חג השבועות הוא חג רישואלי ולאמי גם יחד, שהרי הוא חג מתן תורתנו כעדות חכמינו (שבת פ"ו ב', וע' מ"א או"ה תצ"ד), ואינו רק יום אחד ובודאי התאספו בחג הזה כל ישראל יחד איש לא נעדר (ע' למעלה), כי מועדו היה ידוע להם ע"י הספירה. בשביל זה בנו חז"ל את היר"ט הזה בשם עצרת.

אופן ג': יודעים אנו, כי הבייתוסים החליטו שיום הבאת העמר וגם חג השבועות צריכים לחול ביום א' שאחר שבת בראשית. ולזאת צוו חכמינו ז"ל לעשות מעשים פומביים, לפרסם, שדעת הצדוקים בטלה: קצירת העמר היתה ככנופיה גדולה (מנחות פ"י מ"ג) מטעם זה. וכן אם חל עצרת להיות בשבת, שאז ביום שאחר השבת אין בהן גדול מתלכש בכליו, ומותר בהספד ותענית, שלא לקיים דברי האומרים עצרת אחר השבת (חגיגה י"א א' במשנה). לסכה זאת קראו חכמינו חג השבועות — עצרת, שענינו אספה בקהל רב. לאמר: כל הקהל מחוץ אתנו ככביעות יום חג השבועות. ודעת הבייתוסים בטלה ומבוטלה. מ. י. הלמן.

ספרים חדשים.

Antisemitismus und Nationaljudentum. Ein arischer Beitrag zur Lösung der Judenfrage von Camilla Theimer. Verlag C. W. Stern, Wien I. 1908.

המחברה אינה אוהבת את ישראל ע"פ דוגמת הלבדלים והסוציאליים, שבאהבתם הם מחבקים אותנו עד חניקה. היא שונאה את היהודים, אבל היא נוהגת לעצמה חשבון. על סכת השנאה וממליצה על היהודים, שאין הם אשמים בחטאותיהם ואף לא בפשיעתם בעמם ובכחשם לה, הכל מובן ומבואר לה. היא למדה הרבה אצל הרצל וקבלה ממנו את הכלל הנאמן: את העמים החזקים ישפטו ע"פ הצדיקים שבהם ואת החלשים ע"פ הרשעים שבהם. מתוך נקדת-השקפה זו באה המחברה אל ההכרה, כי אין תקנה ליהודים רק לעבור כלם אל מחנה הציונים. והיא מתארה בסוף מחזה נהדר של שיבת ציון, כאשר ישוב היהודי לעבוד את אדמתו, גכו ישר, קוממיות יתהלך, יודע הוא את עצמו ואת כבודו, לא יפסח עוד על שתי הסעיפים בין שתי קולטורות, היא כאורח דענן, איהן מושבו וכו' וכו'. הספר העיר תמהון בצאתה. המחברה היא ככל אדם אידיאלי, המדלג מאידיאל לאידיאל ונקל לו למעוד ולאבוד הכל. גם היא עברה פתאום מן הציונות אל האנטישמיות הקיצונית. הנוצרים-סיציאליים המציאו לה משרה במניסטריום לעבודה, אשר ביד גסמן ומיד כתבה מאמר ראשי בעהונם, דייטשעם פאָלקסבלאט" וכו' היא מגדפה את כל היהודים והיהדות, את הציונות ואת הד"ר הרצל ואת הרב ד"ר גידמאן, אין עוד שום דבר מהור בעיניה. כפי הנראה לא עשתה עסק טוב בספרה הנ"ל כמו שקותת ובעסה.

ברגשי אהבה הנני מברך את רעי מר קלמן רעביש ממאשיצק לארוסו עם מ' רחל קאך מוואָלע. יוסף גערבער -- מאשיצק.

לא יחליפנה!

בנסעי מקראסנא לדעמביץ אור ליום ה' שביעי שעבר, נהחלפה מלהחתי, שבה היו החפצים האלה; בעקישע של משן, שמריימל, ומלית עם שני זוגות הפילין ובתונה, שנרשם עליה מאָנאָראַם שלי W. N. המורחה מצאתי מלהחתי אחרת, שגם בה היו חפצים באלה בנ"ל. מי שמצא מלהחתי יפנה אלי ואשיב לו את שלו.

וואלף נוססבויס קראָסנא,

קונקורדז.

קהלת היהודים בפדגורוזע אצל מראקא רוצה למנות שו"ב אומן-יה, שיש לו כתב קבלה מגדולי הרבנים במדינתנו. שכרו 2400 - 2600 כתרם לשנה מלבד הכנסות צדדיות. שנתו לכל היותר ארבעים. אָפּרטיס רק במכתב אל הנהגת הסהלה בפדגורוזע עד ר"ח תמוז שנה זו.

מעמק לבי אביע במו"מ לרעי היקר מר זאב וואסערמאן לארוסו עם מ' שרה פאָהאַרילעס. זאב פֿריעד - סקאלא.

ברוב חבה וגיל הנני מברך את ש"ב מר זאב וואסערמאן לארוסו. בן-ציון פיינגאלד - סקאלא. מעמק לבנו מביעים אנו ברכתנו לרודנו היקר מר אהרן ברייטמאן לארוסו עם בת הנ' מו"ה אייזיק פאפער מכרודי. האחים משה ואלעזר אראק. מעמק לבי אברך במו"מ את רעי היקר מר חיים בערגלאז לחתונתו. ישראל פערלשטיין - טרנוב.

ברגשי גיל וששון אברך את רעי מר ישראל ארמער מוועליטשקא לבאו בכרית החתון עם מ' מלדיע רונבוים מכרזאנוב במו"מ. מו"מ נס להוריו. משה קליינעס - וויעליטשקא.

ברוב גיל ואהבה הנני מברך את רעי מר ניסן יענענדאָרף במו"מ לארוסו עם מ' רחל נינצבערג ואה רעי חביבי מר יוסף שלום וויינשטאָק לארוסו עם מ' רחל הורוויץ מהוסיאטין. ישראל ב"ץ - בוטשאטש.

מקרב לבי הבענה שפתי במו"מ לך ירדי יקירי ש"ב מר דוד שמעלקעס לארוסו עם בת מו"ה אלטר קרצמן. מו"מ להוריהם. משה יעקב ריינער - קראקא.

העלענא קורצמאן דוד שמעלקעס מאורשים בח' סיון תרס"ח קראקא.

הנני מברך בחבה במו"מ את ניסי המכובד הנ' מו"ה יעקב ארנשטיין לחתונת בתו מ' רייזל. שמעון מנחם לור. הננו מברכים במו"מ את הסופר הנכבד מר משה ווינפלד לחתונתו. הגערבחה. בגיל ובהבה אברך את ב"ר החביב מר יוסף חיים מרקוס במיחאלעני לחג בר-מצוה שלו. א. ב. ורנר - ווין.

ברגשי לבבי הנני מביע במו"מ לניסי מר בעני מגכד לארוסו כהו"מ שרה עם מר חנוך העניך מוויטקוב ישראל לאשמאווער - רריחוב. ממעמקי לבבי אברך במו"מ את ירדי מר אפרים בובוואלטער לחתונתו. מו"מ להוריו. שלמה נוסבויס.

ברוב חבה אנו מברכים מקרב לבנו במו"מ את חברנו היקר מר דוד שמעלקעס לארוסו. מו"מ להוריו. ישראל חיים אכסעפלד, שלום שאַרף - קראקא. מעמק לבני מברכים אנו במו"מ את ירדנו מר מיכל באנצלער מכולהוב לחתונתו עם מ' ניימן מסמניסלב. משפחה פאסטליניק - ראדאָן.

Newyorker Germania

LEBENSVERSICHERUNGSGESELLSCHAFT.

Versicherungsstand am Schlusse des Jahres 1905 K. 539,686 228.— Stand der Activa laut Bilanz Ende 1905 „ 176,528.370.— Einkünfte von Assekururanz Prämien und Zinsen 1905 „ 30,748,986.— Ueberschuss vom Jahresumsatz K. 2,215,336.— } „ 13,934,603.— Reserven v. früheren Jahren für Dividenden „ 11,718,647.— }

Folgende Vorteile bietet die Newyorker Germania ihren Versicherten: 1) Sie gewährt die ersten Dividenden schon nach Ablauf des ersten Jahres; 2) die Polizzen behalten ihren Wert nach 3 Jahren der Ausstellung sogar wenn die Versicherten durch Selbstmord oder Duell starben, und auch in Fällen, in welchen der Antrag objektiv falsche Deklarationen enthält; 3) Reisen um die ganze Erdkugel unterliegen keinen besonderen Prämien; 4) ebenso brauchen im Kriegsfall die zu den Waffen Berufenen keine besonderen Prämien zu zahlen; nach 3jähriger Versicherung kann der Versicherte, bei Einstellung weiterer Entrichtung der Prämien, über die Polizze frei verfügen, gemäss der in der Polizze ersichtlichen Instruktion.

General-Agentur für Westgalizien

Sigmund Gleitzmann, Krakau Jasnagasse 5.

Agenten unter günstigen Bedingungen gesucht.

איין באַססיסט

כלאמלעזער, דער אויך רעליגיאנס-אינטערריכט אין דייטשער שפראכע ער-פיינען קאנן, ווירד אב 1 יולי ל. י. היער אויפגענאמען. געהאלט 700 קראנען אונר נעבענאיינקאממען. - קנאבען מיט גימער שטימע ווערען אויפגענאָממען מיט פֿרייער שויע (ר"ר יונג'ס גימנאזיוס) עט גאנצער פערפֿרינונג.

Meier Körner, Oberkantor Ung. Brod (Mähren).

שלום אהרן ראזענטהאל

בעל רסטאורציא בלבוב רחוב קאזימירז מתכבד להודיע את כל מכיריו ומכריו הנכבדים, כי בראש חדש יוני פתח בית-מלון נהדר מאד ורסטאורציא ברחוב הקצבים מספר 13. שניהם ערוכים ככל מכשירי בתי המלון המפוארים ובתי המזרח הגדולים ובכל זאת הכל בזול גדול. הסחור היהודי ההגון מוצא את עצמו אצלי כמו בביתו בחוג מכירים הנונים. המאכלים נעשים בהבשר גדול וערבים להיך היהודי הגאמן. בית המלון מהור ונטי מחקאת העיר הגדולה, ע"ב בית מלוני הוא כמרכז ליהודים צנועים וישרים.

יצא לאור בדפוס מהודר: מחיי הקראים

ציורים ומפוסים, מאת ראובן פאהן. (עם תמונות המחבר).

התכן: א) סיור כרהוב. ב) הקראי האדום. ג) רחוק מן העדה. ד) המתירה. ה) דברוך נפש. ו) המתנצר. ז) אבר מדולדל. ח) שאיפה כחוק. ט) מאונס. י) בן. יא) הקראית ושכניה. יב) מקרה לא מהור. יג) סבל הירושה. יד) משפחה חדשה. טו) באין תכלית. טז) חיי מעות. יז) דלדול.

הספר מחזיק שבעה גליונות תכנית שמינית גדולה, ומחירו רק 1.20 כתר - 1.50 פֿרנק.

להשיג מן המו"ל: Mendel Akselrad, Hallez (Galizien)

פחמים וקאקס

ממכראות פרסיות ממוצעים ומובחרים במקח השוה. לקונים בהטירות הנחה. המשלוח ממכרה. קארל־וענען ופשעמסא לנאליציא עומד ביחוד ברשות בא כח הפירמא: Carl Königers Sohn Josef Perlberger, Lemberg.

Die besten und billigsten Uhren liefert KESSLER'S EXPORTHAUS, KRAKAU. Prima Ankeruhr s. poss. Kette K 2.— Remontoiruhr „ 3.— Roskopf Patentuhr „ 4.— Mit Doppelmantel „ 6.80. Schwarztal-Remontoiruhr, offen „ 4.— Schweizer System Roskopf-Patentuhr „ 5.— Registrierte Adler-Roskopf-Remontoiruhr „ 7.— Echte Silber-Remontoiruhr, »Gloria«-Werk „ 8.40. Doppelmantel-Metalltula-Remontoiruhr „ 10.50. Echte Silber-Remontoiruhr, System Roskopf-Patent „ 11.— Mit Doppelmantel „ 13.50. Konkurrenzwecker „ 2.90. Doppelglockenwecker (2 Glocken) „ 3.80. Für jede Uhr wird streng reelle, 3-jährige, schriftliche Garantie geleistet. Postversand per Nachnahme oder Vorausbezahlung. KEIN RISIKO! UMTAUSCH GESTATTET ODER GELD RETOUR! Alljährlich werden von mir mehr als 50.000 Stück Uhren zur grössten Zufriedenheit meiner P. T. Kunden versandt.—Preiscurant gratis u. franko.

ERSTES SPECIAL-HAUS von ECHTEN GRAMOPHONE-PHONOGRAPHE

Engros & Endetail JOSEF WECHSLER KRAKAU und WARSCHAU in Krakau, Grodgate 71.



רעיונען אויסוואהל פֿאן יודישען אונד העברעאישען לאטשען. - עכטער קאָנצערט-גראמאפֿאן מיט די מארקע „שרייבענדער ענגל" זאָממס 10 פלאטשען נור 35 פֿלאָרין. נייעמאנד זאל ריעזע בעסטע געלעגענהייט פֿערוויימען. פֿרייזקויאָנטע עט הויפטפֿערצייכניססע אויף פֿער-לאנגען גראמס אונד פֿראַנקאָ.

Kaufmännischer Fern-Unterricht! Gründliche briefliche Ausbildung zum tüchtigen Kaufmann. אנפֿראַגען נור געגען דערטורקאָרטע. פֿראַספעקטע אָ 35 העל. פֿראַבערזעפֿע אָ 1.20 קר. Erstes commerciales Unterrichts-Institut.— Abteilung für briefl. Unterricht A. WEISSMANN, Podgórze-Krakau H-E.

מאגדות החיים

ארבעים ואחד ציורים והמונות ממחזות החיים

מאת יצחק פרדנהוף

הספר נדפס הדר על ניר רגל. נמצא למכירה במספר מסוים ומצומצם. — מחירו כתר אחד, עם המשלוח עוד 5 הלר, בכסף או כמקאונה. להשיגו תכף אצל המחבר:

Isak Fernhof, Stanislau.

החברה "מעני הישועה"

מטרת הח' להמוך בידי חולים עניים כמקומות הרפואה. פעולה ככר החלה במקומות הרפואה הגדולים. כל יהודי אשר לו לב רגש, יבין את ערך המפעל ויעזור להוציאו אל הפעל. בזה נבקש מאת אחינו, הבאים אל מקומות הרפואה, שיקבלו על עצמם עבודה הקדש, להיות באי-כחנו בקבוץ הכסף שם ובחלוקתו, למען יעשה החסד הזה בהיחוד ולא כאיסור, בכבוד ולא בכזיון. שמות כל העושים והנעשים כזה יתפרסמו ברין וחשבון, שנוציא בסוף הקיץ. הרוצה להיות מורשה הח' יפנה אלינו על פי האדרסה:

Tow. »Majne Hajschioh«, Kraków ul. Dietlowska 63.

בה דהתרא עדיף!

כל החפץ לגלח הזקן בהתר ולא באסור יקנה ממני את אכס-הגלוח החדש

EXCELLENT

בשמו כן הוא, טוב ויפה וריחו נעים ומועיל לגלוח הזקן ברגעים אחדים עצהו"מ. הורא דבר ה' יוצא בזה ידי חובת המקום וי"ח הכרויה. מחיר תכה אחת כתר וחצי. שתי תכות שני כתרים וחצי. ע"י נאכ-נאחמע לא ישולח באנגליה.

תוי ונוי:

MOSES KATZ

10 Little Pearl str. London E.

יצא לאור הספר החדש

השארית הנפש

מאת ד"ר שרמה רובין.

מחירו כתר אחד ולמו"ס הנחה הגונה. נמצא למכירה בכל בתי מסחר הספרים ובקראקא אצל א. פויסמ. ופ. ה. וועט-שטיין, שפיטאלנאסמע 20

לתהון ספרים

בבית מסחרי הגדול נמכרים

קונטרסים בודדים מכל השנים

דפוס ראם בוולנא מכל מסכת אוכל למכור את עשרת הקונטרסים הראשונים, כל אחד מחזיק ד' דפים. מחיר כל קונטרם עשרים העלער, מלבד הפארטא. כן יש לי בבית מסחרי הגדול כל מיני הספרים ככל הדפוסים, הכל ככריכות טובות וחזקות למיניהם. קונים פרשים ומו"ס יפנו נא אלי כרישותיהם ואמלא חפצם על צד היותו טוב. גם נמצא אצלי ברוינע שאפלעדער בשביל כורכי ספרים, מחיר קילוגרם 6.50 כתרם,

Salamon Neuman, Buchhandlung Tarnów.

הפרורים (קובץ ב')

הפרורים אוצרים כקרבם מאמרים, שירים, ספורים, דרמות, כקורת וכו', שהופיעו בשעתם, ב"המעורר" הוצאות ו. ח. כרנר מאת טובי הסופרים הצעירים. כפי שאי אפשר להשיג. כעת קבוץ שלם של "המעורר" ונשארו רק חוכרות מיוחדות, בשביל זה לקחנו עלינו את העמל, לעשות מהחוכרות הנשארות קבוץ שלם, האוצר בהוכו רק דברים שלמים וכל אלה שעמלו להשיג את "המעורר" ולא עלה כידם ויכלו כעת להשיג את המציתו שנאסף ב"הפרורים".

מחיר "הפרורים" כתר אחד ועשרים הלר. — כל קיבוץ מכוון וחדש מפרטא.

מלבד זה ישנם כיריני 20 קומפלימס שלמים של "המעורר" שנה כ' (שנה א' אין) מחיר כל קומפלט 4 קראנען עם המשלוח.

ישנו למכירה מספר מצומצם של הרמה המצוינה "מעבר לגכוליך" מאת י. ח. כרנר מחירה 2 כתרם 40 הלר. "בנהים" ספור מאת א. נ. גנסון 20 הלר.

— במקום כסף מקבלים גם מרקאות פוסטה מכל הארצות. —

הכתבת לכספים ולהזמנות:

The International Commission & Export Book Stores London E. 25 Wilkes Street Spitalfield.

שנת

החבצלת

הל"ה

זקן: העתונים העבריים שבכל העולם יזיל בירושלים זה שלשים ושמונה שנה מופיע עתה כשנוים רבים למוכה ישרש פעמים בשבוע

החבצלת מגינה על כל היקר והקדוש לישראל.

החבצלת מביאה מאמרים חשובים ככל הנוגע לישראל וליהדות בא"י ובחו"ל. החבצלת מביאה מאמרים כלליים מעולם המדינה ועל דבר כל שאלות הזמן. בחבצלת הבאנה כל הדרשות הנקרוה בירושלים ובשאר ערי ארץ ישראל והמושבות, על פי המקורים היתר נאמנים והיתר מהירים עפ"י סופרים קבועים.

החבצלת הנהו עתון פופולארי כעד העם ומלא ענין כעד הקורא הפשוט. החבצלת מביאה מאמרי מדע וכקרת, שירים ופיליטונים, המונות וספרי מסע, ציורים וספורים מקוריים ומתרגמים כתובים בסגנון קל ומושך לבבות בידי סופרים מומחים ומפרסמים איש איש במקצוע שלו.

החבצלת הוא האורגן היתר טוב למודעה, ביחוד לאלה העוסדים כקשור מסחרי עם ארץ ישראל ויתר ארצות המזרח. סוכנים יבוקשו!

הנאי החתימה: לשנה 15 כתרם, לחצי שנה 8 כתרם.

האדריסה:

Redaction »HABAZELETH« Jerusalem Palestine.

חברה קומנדיטית "כרמל"

רוה טיין

הממכר היחירי מייין וקאניאק א"י מיקבי רוטשייד

המהוללים מאגודת הכורמים מראשון לציון.

וקאניאק "כרמל" המה המשובחים בין יינות וקאניאק א"י, ונזהיר את הקונים לכל יכשלו בידי המוכרים יין הנקרא יין א"י, העלולים רק להביא את המרקא המהוללה של יין וקאניאק "כרמל", כי רבים המה אשר לא ידעו להבדיל בין יינות "כרמל" ובין אלה היינות פחותי-הערך דמתקריים יינות א"י.

הפקקים והמגופים של בקבוקינו חרותים בשם "כרמל" וגם האתיקטים נושאים עליהם שם "כרמל" ולמען השמר מזיוף ידרוש כל איש בפירוש "יין כרמל וקאניאק כרמל". רק היינות שלנו השינו מדילות זהב על התערוכות פריז (1900) ויין (1906) וכן רק היינות שלנו קבלו תעודות מהפרופסורים: פוש, פריז, וועריגע אדעפא פאוולעווסקי מלבוב ועוד, ולא היינות האחרים המכונים בשם יין א"י. — אלה המכרזים על מערכתם, כי יש להם המדילות והתעודות הנ"ל ירמו כאופן מגונה את הקהל. — לוחות המחיר נשלח לכל דורש. יינות "כרמל" כבקבוקים נמצאים למכירה אצל: קרל שראמאטא פראג I אייוענגנאסע; מענדל גראס, זאלקיעווסקא 60; מ. בראנדינגער סלאן גאלוחאווסקי 3. נהן באדענע; שטיין קאזימירזאווסקא 5; האמעל קאטץ ראישאנא; וולאריסלאוו קאזאווסקי גראדעצקא 85; אליעזר סינאל קאזימירזאווסקא 20. כלם בלבוב; חיים וואלף ביטבאן טעערנאוויץ; רוזא כליימאן סטאניסלאו; יוסף מעלצער קאלאמיא קאשציוסקא 3.

זהרו מפני הרמאים 1

למוד מרחוק.

הנני מתכבד להודיע, כי הוצאתי שלשים ושנים מכתבי הוראה ללמוד השפה העברית מרחוק. המכתבים נוהגים את האפשרות לכל איש לסגל לו את השפה העברית על בריה בכתב ובפה המכתבים כוללים בקרבם: (1) ספור גדול בשלשים ושנים המסכים מתורגם בשני אפנים; תרגום מדויק והתרגום הפשוט ערוכים לשוב ולתרגם עברית; (2) 719 הערות אל פרקי הקריאה בדקדוק ובחקר כלים; (3) 997 שאלות בעברית לתרגילי הדבור; (4) כל הדקדוק מראשו ועד סופו מתולק כ33 פרקים עם 76 לוחות עם תרגילים נתונים ותשובים שונים; (5) פרקי ספרות בשיר ובפרוזה מעשרים וחמשה סופרים שונים מן היתר חרישים וטובים, ערוכים לתרגם; (6) 32 תאורים וציורים, לוחות מכתבי רעות ומשפחה; (7) 76 ספורים וציורים עברים, לעברם בתבניות שונות לתרגילי הדקדוק; (8) 79 ספורים, ציורים ומכתבים אשכנזים ערוכים לתרגם עברית לחנוכי התרגום והסגנון; (9) 31 מפתחות לישעורים (83 פתונים); (10) 8 בחינות (16 בחלקות). תלמידי המכתבים האלה עושים הול להפליא, על זה יעירו מאות מכתבי התורה שבידי פרוספקט הנני שילח חנם. מכתב להזמנה הכתר אחר.

S. Walkowski, Krakau, Miodowa 9.

בהוצאת "אביב" ורשה.

יצאו לאור ונמצאים למכירה:

(1) הילרד ספר למוד ראשית הקריאה העברית (כשיטה הקולית והמטעית).

נרפס בשני צבעים. — מאת א. ליבושיצקי. מחירו 25 ק', עם משלוח 29; ככריכה 30 קאפ'.

(2) עברית בכתב (מתודה חדשה) להוראת ראשית.

ידיעת השפה ועקרי כללי הדקדוק (באותיות הכתב).

— מאת ל. שאצקי. —

מחירו 25 קאפ'; ככריכה 30 קאפ' משלח 4 קאפ'.

(3) מורות העברים היסטוריה מצוירה לכתבי ספר ולמהלמדים, כלוית.

4 מפות גיאוגרפיות). מאת ש. דובנוב.

החלק הראשון של הספר הזה (עד הקופת פרם) נמצא למכירה ומחירו 60 ק'.

משלוח 10 ק'.

כריכה פשוטה 5 ק'. כריכה יפה 10 ק'.

כריכה מהודרת 25 ק'. המשלוח כעד אכס' אחר מכורך 14 ק'. מיקאות הפוסטה מהקבלוה.

הכתבת לכספים ולהזמנות.

Wyd. »AWIW«, Warszawa.

Nowolipie Nr. 15,8.

באוסטריא-אונגריא;

L. Fortgang, Kaschau, (Ungarn).

פחמיאבו



ממכראות אשר בפרוסיה משלח

D. Goldstein, Oświęcim

בית מסחר הספרים

א. פויסט בקראקא

יצאה לאור רשימת הספרים נומר 13 המכילה כל הספרות הישנה, כל מיני רומל וספרי למוד לילדים. בקרוב תצא לאור הרשימה נומר 14, שתכיל ספרי השכלה הרשימה נומר 15, שתכיל ספרי זרנגון וחזיונות לתיאטר היהודי.

Wyd.: Naftali Hof. S. M. Baser.

Odpowiedzialny Redaktor: S. M. Lazer. Drukarnia S. L. Deutscher w Podgórzu